

ကညီဂွၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရၢၢ်
မၤနီၣ်မၤယၢ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂွၢ်ဝီခွဲးယၢ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒုသဝီပုၤ

တၢ်ဟ်ဖျါအဖုၣ်

လၢယုၤလံ ၂၀သီ, ၂၀၂၀နီၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 21-206-S1

**ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်တၢ်ဟ်ဖျါအဖုၣ်- သုးခိးကီၢ်ဆၢ ဒီး ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးကီၢ်ကးကရၢ
အသုးဖိတဖၣ်အတၢ်ဂုၢ်န့ၣ်ဆူၣ်. လၢယုၤ ၂၁သီ, ၂၀၂၁နီၣ်**

တၢ်ဟ်ဖျါအဖုၣ်တဘျုးအံၤ ဟ်ဖျါဝဲတၢ်ကဲထီၣ်အသး ဖဲဖျါအုၣ်ကီၢ်ဆၢ, ဒုသထူၣ် (သထူၣ်) ကီၢ်ရၣ် ဖဲလၢယုၤ ၂၁သီ, ၂၀၂၁နီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျါသုးမုၢ်ဒိၣ် (KNLA) ဒီး ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) ဒီး သုးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF) အသုးတဖၣ်အဘၣ်စၢၤဖဲ လ--- သဝီ. တခါးဘိကရၢၢ်, ဖျါအုၣ်ကီၢ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. (SAC) ဒီး (BGF) အသုးတဖၣ် ဂုၢ်န့ၣ်ဆူၣ်သဝီဖိတဖၣ်အတၢ်ဖိတၢ်လံၤ ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျါလၢပုၤပူၤအဆၢ ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.¹

တၢ်ဂုၢ်န့ၣ်ဆူၣ်ဖဲတၢ်ခးလိာ်သးကဲထီၣ်အကတီၢ်

ဖဲလၢယုၤ ၂၀၂၁နီၣ်အနံၤ (SAC) ဒိၣ်ချုးသုးရၣ် (LIB) နီၣ်ဂံၢ် (၄၀၆) အိၣ်လၢ သုးဒုးယၢ်ဝဲလီၤခိၣ် နီၣ်ဂံၢ် (၈) အဖိလၢ ဟ်ဖျါထီၣ်သးဒီး (BGF) နီၣ်ဂံၢ် (၁၀၁၄) အိၣ်လၢသုးဒုးခိၣ်ခံ ဘိတၢ်တၢ်ပၤအဖိလၢတဖၣ် အိၣ်ခိးကျဲတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢ ကဟူးကဲၤဖဲ တခါးဘိကရၢၢ်, ဖျါအုၣ်ကီၢ်ဆၢ, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်ကဝီၤဝဲအံၤ အအိၣ်လၢကညီဒီကလုာ်စၢၤဖိၣ် ကရၢ (KNU) တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အသိ ဖဲလၢယုၤ ၂၁သီ, ၂၀၂၁နီၣ် အနံၤန့ၣ် ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျါ

¹ တၢ်ဂွၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ဟ်ဖျါတဘျုးအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ လၢမ့ၢ် ၂၀၂၁နီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၢ်ကဝီၤ ပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိာ်အီၤ လၢကညီဂွၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရၢၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယၢ်တၢ်မၤ ဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ် ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢ အီၤလၢအဝဲနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂွၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ကွဲးဂ့ၢ်ပုၤအထီၣ်အီၤ ဖဲပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးဂ့ၢ်ထီၣ် တၢ်ဂွၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

သုးမုာ်ဒိဉ် (KNLA) သုးရုာ်နီဉ်ဂံာ် (၁) ခးဝဲ (BGF) ဒီး (SAC)² သုးတဖဉ် ဖဲနီဉ်ယုတုာ်လီာ်လၢ အဘူးဒီး လ---သဝီ, တကီၤ ဘိကရူာ်, ဖဉ်အဉ်ကီာ်ဆဉ်, ဒုသထုဉ်ကီာ်ရုာ်ပူၤ ဒ်သီးကက့ၤခိဉ်ဆၢက့ၤ (BGF) ဒီး (SAC) အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒီး အတၢ်ဖဲး တၢ်မၤတဖဉ်ဒီး ကဒီသဒါအတၢ်ပၤဟီဉ်ကဝီၤအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီဉ်သးဖဲသဝီချၢဒီး တံာ်တၢ်ထဲဒဉ်စ့ၤကိးမံးနံးန့ဉ် လီၤ. တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိဉ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးဒီးတၢ်သံတၢ်ပုၤတအိဉ်ဘဉ်သန့က့ၤ ဒီဖျိလၢတၢ်ခးလိာ်သးအယီ လီၤကဝီၤသဝီဖဲတဖဉ်အိဉ်လၢ လ---သဝီပူၤတဖဉ်ခဲလၢာ် ဃုာ်ထီဉ်ကွံာ်လၢသဝီပူၤန့ဉ်လီၤ.

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ဝံၤအလီၢ်ခံ (SAC) ဒီး (BGF) သုးဖိတဖဉ် လဲၤန့ဉ်လီၤဆူ လ---သဝီဖဲလၢ အမ့ၢ် စီၤဟ---ဒီး နီၢ်အ--- အဟံဉ်န့ဉ်လီၤ. သုးဖိတဖဉ်အံၤ ဂုာ်န့ဉ်ဆူဉ်အဝဲသ့ဉ် စီၤလၢတဘ့ဉ်, ဖဲထူတဘိ, နုာ်ဒုးထူတခိဉ်, ပသံးထူလၢာ်လိာ်တဘိ ဒီး ဟုးသးတဒါန့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်လၢသဝီဖဲတဖဉ်ဘဉ်ဃုာ်အိဉ်လၢပုၤပူၤအယီ ဖဲအဝဲသ့ဉ်ဟဲအဆၢကတီၢ် ပုၤတအိဉ်လၢသဝီပူၤ ဘဉ်. ဖဲ (SAC) ဒီး (BGF) သုးဖိတဖဉ်ဟးထီဉ်ကွံာ်လၢ သဝီပူၤဝံၤအလီၢ်ခံ သဝီဖဲခဲလၢာ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤလၢ သဝီပူၤလၢ တၢ်ဘိတၢ်ဘိအပူၤန့ဉ်လီၤ. စီၤဟ---ဒီး နီၢ် အ--- က့ၤတုၤလၢအဟံဉ်ဒီး ဃုက့ၤတၢ်ထူးတၢ်တီၤလၢအဝဲသ့ဉ် ပာ်ဖျိဉ်တုာ် ဃးလၢအတၢ်အိဉ်မ့တစီၤလၢအဟံဉ်ဖိဃီဖိအဂီၢ်ဒီး အဖိတဖဉ်အတၢ်အိဉ်မ့ခါဆူညါအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် ပုၤဟံးန့ဉ်ကွံာ် အဝဲသ့ဉ်အတၢ်ထူးတၢ်တီၤတဖဉ်ခဲလၢာ်လံန့ဉ်လီၤ. [တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မၤဘဉ်ဒိ ထံကီၢ်ဒိဘဉ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးတၢ်အာဉ်လီၤအီ လီၤ (NCA)³ အဆၢ (၉) (ခ) လၢအမ့ၢ် တဘဉ်မၤတၢ် "ဟံးန့ဉ်ဆူဉ်ဂုာ်န့ဉ်ဆူဉ် ဟုာ်ပုၤတၢ် ဒီး ဟံးပုၤတၢ်စုလီၢ်ခိဉ်ခိဉ်အခွဲးတ အိဉ်ဘဉ်". ဖဲ (၁၉၄၉) နံဉ်က့ၤနံၤဘၤ (Geneva) တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်လွံာ်ဘျီတဘျီပူၤ ပာ်ဖျိထီဉ်ပျီပျီဘဉ်ဃးတၢ်တြီဝဲ တၢ်ဟံးန့ဉ် ဆူဉ်ဂုာ်န့ဉ်ဆူဉ်ကမ့ၢ်တၢ်စုလီၢ်ခိဉ်ခိဉ် ဖဲသုးဖိစုကဝဲတၢ်သဘံသဘုာ်အိဉ်ထီဉ်အဆၢကတီၢ်န့ဉ်လီၤ.] ခဲအံၤမ့ၢ်လၢသုးဟံး န့ဉ်ဆူဉ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤအယီ တၢ်သိဉ်တၢ်သီသဲးစးတၢ်ဘျုတၢ်ဂံၢ်စၢ်အယီ နီၢ်ဒိမၤဝဲခဲဂၤအံၤ တီဉ်ဖျိထီဉ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူ ကီၢ်ဘျီဉ် ဒီး (KNU) စံဉ်ညီဉ်ပီတု တန့ၢ်ဘဉ်န့ဉ်လီၤ.

ဖဲလၢယုၤလဲၤ ၆သီ, ၂၀၂၁နံဉ်န့ဉ် (BGF) ဒီး (SAC) သုးဖိတဖဉ်က့ၤကဒါက့ၤဆူအဝဲသ့ဉ်သုးအိဉ်သ့ဉ်လီၤသးတၢ်လီၢ်ဖဲ မဲာ်လဲးထဉ်ခံတြၢ, ကစၢ်လီၤကတံာ်တၢ်လီၢ်, ဘူပရဲၤကရူာ်, ဖဉ်အဉ်ကီာ်ဆဉ်န့ဉ်လီၤ.

² ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးကီဉ်ကးကရၢ (SAC) န့ဉ် မ့ၢ်ဝဲပုၤပၤဆူၤရဲဉ်ကျဲၤထံကီၢ်တဖုလၢ တၢ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်အီၤဖဲ လၢဖုၤတြုၤအါရံၤ ၁သီ, ၂၀၂၁နံဉ် ဖဲသုးဟံးန့ဉ်ဆူဉ်ကွံာ်ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝံၤအလီၢ်ခံန့ဉ်လီၤ. ကီဉ်စံဉ်တဖုအံၤဘဉ်တၢ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်အီၤလၢ သုးခိဉ်ကျၢၢ်စိရိဉ်မ့အီၤလဲၤ ဖဲလၢဖုၤတြုၤ အါရံၤ ၂သီ, ၂၀၂၁နံဉ်, ဒီးအပုၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါလၢတၢ်ဃုထၢထီဉ်အီၤတဖဉ်မ့ၢ်ဝဲ သုးမုာ်ဒိဉ်အခိဉ်အနၢ် (၈)ဂၤဒီး ကမ့ၢ် (၈)ဂၤန့ဉ်လီၤ. အပုၤပၤလီၢ် ဆူဉ်နီၤ ဟံးန့ဉ်ဝဲလီၤလၢဒ်ကီၢ်ပယီပဒိဉ်အခိဉ်တဂၤအသိး, ဒီးတီခိဉ်ရဲၤမဲဝဲ ကီၢ်ပယီသုးမုာ်ဒိဉ် လၢအမ့ၢ်ပဒိဉ်အဒုတဖုန့ဉ်လီၤ. သုးဟံးန့ဉ်တၢ်စိ တၢ်ကမိၤဝံၤအလီၢ်ခံ မ့အီၤလဲၤဟံးန့ဉ်ဝဲလီၤလၢဒ်အမ့ၢ် SAC အပုၤပၤလီၢ်ဆူဉ်နီၤ တဂၤအသိးန့ဉ်လီၤ.

³ ဖဲလၢအီးကထိဘဉ် ၁၅သီ, ၂၀၁၅နံဉ် အနံၤန့ဉ် ကီၢ်ပယီပဒိဉ် ဒီး ကလုာ်ဒုဉ်သုးဖိစုကဝဲတၢ်ကရၢကရိတဖဉ်လၢတၢ်ကွဲမ့ၢ်အီၤဆူ တၢ်တၢ်ပီဉ် တဲကျဲၤသကိးတၢ်အစီၢ်နီၤခိဉ် (၁၅) ဖုအကျါ (၈) ဖု ဆဲးလီၤဝဲစုမ့ၢ်ကျၢၢ်ဆူ ထံကီၢ်ဒိဘဉ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလံာ်တၢ် အာဉ်လီၤအီၤလီၤ (NCA) အပူၤ, လၢအကျါပာ်ဃုာ်ဝဲဒဉ်ဒီး ကညီဒီကလုာ်စၢ်ဖျိဉ်ကရၢ (KNU- ခုဉ်အံဉ်ယုဉ်), ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်လီၢ်ဘျီလီၢ်အိဉ်ထီဉ်ဝဲလၢ တၢ်ပာ်ဃုာ်လၢကလုာ်ဒုဉ်သုးဖိစု ကဝဲတၢ်ကရၢကရိခဲလၢာ်တအိဉ်ဘဉ်အဖိခိဉ်ဝံၤအလီၢ်ခံန့ဉ်လီၤ. ဒီးဖဲလၢဖုၤတြုၤအါရံၤ ၂၀၁၈နံဉ်အပူၤ, ကလုာ်ဒုဉ်အဂၤခဲဖုဆဲးလီၤကဒီးစုမ့ၢ်ကျၢၢ် ဆူ NCA ဒီးပယီပဒိဉ် ဒီဖျိလၢပယီပဒိဉ်ဟုာ်ဝဲတၢ်ဆိဉ်သန့အဖိခိဉ်အယီန့ဉ်လီၤ.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖျၢကိာ်
 ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျုတဖုလၢ
 အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ.
 KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒုးသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤပၤတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်
 လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟံၣ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမျၢၢ်တဖၣ်အကလုာ်,
 အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါ
 ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဒဲဒဲန့ၣ်လီၤ.

